

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет економіки та управління
Кафедра фінансів

СИЛАБУС

нормативної навчальної дисципліни

СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФІНАНСОВИХ РОЗРАХУНКАХ

підготовки бакалавра (на базі молодшого спеціаліста)

галузі знань 07 Управління та адміністрування

спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування

освітньо-професійної програми Фінанси і кредит

Силабус нормативної навчальної дисципліни СУЧАСНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФІНАНСОВИХ РОЗРАХУНКАХ підготовки бакалавра (на базі молодшого спеціаліста), галузі знань 07 Управління та адміністрування, спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування, за освітньо-професійною програмою Фінанси і кредит (заочна форма).

Розробник: Тоцька О. Л., професор кафедри фінансів, доктор економічних наук, доцент

Силабус погоджено:

гарант ОПІ
Фінанси і кредит

Наталія ПРОЦЬ

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри фінансів
протокол № 1 від 30 серпня 2021 р.

Завідувач кафедри:

Олена СТАЩУК

I. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	07 Управління та адміністрування,	Нормативна
Кількість годин / кредитів <u>90 / 3</u>	072 Фінанси, банківська справа та страхування, Фінанси і кредит, Бакалавр (на базі молодшого спеціаліста)	Рік навчання <u>2</u>
		Семестр <u>3-ий</u>
		Лекції <u>10</u> год.
		Практичні (семінарські) <u>0</u> год. Лабораторні <u>10</u> год. Індивідуальні <u>0</u> год.
		Консультації <u>14</u> год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Самостійна робота <u>56</u> год. Форма контролю: <u>залік</u>
Мова навчання		<u>українська</u>

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

ППП: ТОЦЬКА ОЛЕСЯ ЛЕОНТІЇВНА

Науковий ступінь: доктор економічних наук

Вчене звання: доцент

Посада: професор кафедри фінансів

E-mail: Totska.Olesia@vnu.edu.ua

Електронний розклад: <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

1. Анотація курсу. Дисципліна «Сучасні інформаційні технології у фінансових розрахунках» належить до переліку нормативних дисциплін циклу загальної підготовки бакалавра (на базі молодшого спеціаліста) за освітньо-професійною програмою Фінанси і кредит; спрямована на формування у студентів системи компетентностей щодо використання сучасних інформаційних технологій у фінансових розрахунках.

2. Пререквізити. Вивчення дисципліни базується на базових знаннях з інформатики.

Постреквізити. Вивчення курсу сприятиме кращому оформленню звіту з виробничої практики.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни. Мета навчальної дисципліни – формування у студентів системи компетентностей щодо використання сучасних інформаційних технологій у фінансах, банківській справі та страхуванні для застосування в подальшій професійній діяльності.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Сучасні інформаційні технології у фінансових розрахунках» є ознайомити студентів із характеристикою автоматизованої обробки інформації, інформаційними системами в банківській

діяльності, інформаційними системами у фінансових установах; виробити поглиблені практичні навички роботи з програмою Microsoft Office Excel.

Після завершення вивчення дисципліни студенти зможуть:

- прогнозувати офіційний курс гривні щодо іноземних валют за допомогою табличного процесора Microsoft Excel;
- обчислювати ланцюгові та базисні темпи зростання показників динаміки географічної структури зовнішньої торгівлі послугами за допомогою табличного процесора Microsoft Excel;
- визначати загальну характеристику підприємства-позичальника за допомогою табличного процесора Microsoft Excel;
- аналізувати фінансовий стан підприємства-позичальника за допомогою табличного процесора Microsoft Excel;
- визначати характеристики проекту, який кредитується, та ризиків, пов'язаних із ним, за допомогою табличного процесора Microsoft Excel;
- аналізувати структуру платіжного балансу України за допомогою табличного процесора Microsoft Excel;
- створювати електронну форму балансу підприємства за допомогою табличного процесора Microsoft Excel;
- створювати електронні форми плану використання бюджетних коштів і помісячного плану використання бюджетних коштів за допомогою табличного процесора Microsoft Excel;
- створювати електронну форму звіту про фінансові результати підприємства за допомогою табличного процесора Microsoft Excel;
- створювати електронну форму таблиці для оцінки фінансового стану підприємства за допомогою табличного процесора Microsoft Excel.

4. Результати навчання (компетентності).

Компетентності, яких студент набуває в результаті вивчення дисципліни:

Інтегральна компетентність (ІНТ)

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК03. Здатність планувати та управляти часом.
- ЗК04. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
- ЗК06. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК10. Здатність працювати у команді.
- ЗК12. Здатність працювати автономно.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

СК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

СК02. Розуміння особливостей функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.

СК03. Здатність до діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у тому числі бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).

СК04. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

СК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.

СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.

СК08. Здатність виконувати контрольні функції у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації.

СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

СК11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку.

Програмні результати

ПР06. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

ПР08. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.

ПР09. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПР10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем.

5. Структура навчальної дисципліни.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Лабор.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
<i>Змістовий модуль 1. Характеристика автоматизованої обробки інформації</i>						
Тема 1. Дані та операції над ними	9	2	2	4	1	РПЗ / 2,5 бали
Тема 2. Характеристика автоматизованих систем	9	2	2	4	1	РПЗ / 2,5 бали
Разом за модулем 1	18	4	4	8	2	5 балів
<i>Змістовий модуль 2. Інформаційні системи та технології в банківській діяльності</i>						
Тема 3. Система електронних платежів	10	2	2	5	1	РПЗ /

Національного банку України						2,5 бали
Тема 4. Система електронної пошти Національного банку України	10	2	2	5	1	РПЗ / 2,5 бали
Тема 5. Особливості автоматизованого оброблення внутрішньобанківської інформації	10	2	2	5	1	РПЗ / 5 балів
Тема 6. Міжнародна електронна мережа міждержавних розрахунків SWIFT	6			5	1	РПЗ / 2,5 бали
Разом за модулем 2	36	6	6	20	4	12,5 балів
<i>Змістовий модуль 3. Інформаційні системи та технології у фінансових установах</i>						
Тема 7. Інформаційно-аналітичні системи Міністерства фінансів України	5			4	1	РПЗ / 2,5 бали
Тема 8. Автоматизація оброблення інформації в Державній казначейській службі України	5			4	1	РПЗ / 5 балів
Тема 9. Автоматизація оброблення інформації в податковій сфері України	5			4	1	РПЗ / 2,5 бали
Тема 10. Автоматизація оброблення інформації у страховій сфері України	5			4	1	РПЗ / 2,5 бали
Тема 11. Автоматизація управління фінансами в бюджетних установах	5			4	1	РПЗ / 2,5 бали
Тема 12. Автоматизація управління фінансами підприємств і комерційних структур	5			4	1	РПЗ / 2,5 бали
Тема 13. Інформатизація фінансового ринку	6			4	2	РПЗ / 2,5 бали
Разом за модулем 3	36	0	0	28	8	20 балів
Конспект						2,5 бали
Види підсумкових робіт						60
Модульна контрольна робота 1						МКР / 20 балів
Модульна контрольна робота 2						МКР / 20 балів
Модульна контрольна робота 3						МКР / 20 балів
Всього годин / Балів	90	10	10	56	14	100

*Форма контролю: РПЗ – робота з програмним забезпеченням, МКР – модульна контрольна робота.

6. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота полягає в підготовці до модульного контрольного оцінювання за питаннями, підготовленими викладачем на основі лекційного матеріалу.

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика викладача щодо студента. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. Студенти зобов'язані заздалегідь повідомляти викладача про відсутність на занятті. Через об'єктивні причини (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі з використанням програми Zoom за погодженням із керівником курсу. Недопустиме користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях, не пов'язаних із навчанням.

Політика щодо академічної доброчесності. Виконані завдання студентів мають бути їх оригінальними роботами. Копіювання, списування, втручання в роботу інших осіб є прикладами можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в роботі студента є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-0,2 бала за кожну роботу). Складання модулів відбувається лише раз відповідно до встановленого терміну, оскільки є можливість отримати бали на заліку.

Зарахування результатів, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті. Результати навчання, отримані у формальній, неформальній та/або інформальній освіті, які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають як освітньому компоненту в цілому, так і його окремому розділу, темі (темам), зараховуються за наявності відповідного документу (сертифікат, свідоцтво, посилання тощо), які визначають тематику, обсяги та перелік результатів навчання. Для зарахування визнаються сертифікати, отримані на платформі відкритих онлайн-курсів Prometheus (напр., «Word та Excel: інструменти і лайфхаки»: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:DNU+PRIN-101+2017_T1/about) або інших ресурсах.

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Підсумкова оцінка за вивчення курсу розраховується таким чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Робота з програмним забезпеченням на лабораторних заняттях, конспект	40
Модульна контрольна робота 1 (теми 1–2) – тести	20
Модульна контрольна робота 2 (теми 3–6) – тести	20
Модульна контрольна робота 3 (теми 7–13) – тести	20
Залік (теми 1–13) – опитування	60
Форма контролю	залік

Якщо студент успішно виконав усі запропоновані викладачем завдання й отримав остаточну оцінку не меншу, ніж 60 балів, підсумкову оцінку він отримує без складання заліку. Така оцінка виставляється в день проведення заліку за умови обов'язкової присутності студента.

Якщо студент отримав остаточну оцінку нижчу за 60 балів, або бажає підвищити рейтинг на заліку, підсумкова оцінка визначається як сума балів, отриманих за поточний контроль (максимум 40 балів) та оцінки за залік (максимум 60 балів).

Залікова оцінка визначається за результатами опитування лекційного матеріалу.

VI. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	Критерії оцінювання
90 – 100	Зараховано	Студент опрацював весь курс згідно з програмою, оперує основними поняттями та вміє їх застосовувати на практиці, здобув компетентності, знання та вміння, розв'язує завдання високого рівня складності
82 – 89		Студент опрацював весь курс згідно з програмою, оперує основними поняттями, може застосувати більшість положень на практиці, здобув компетентності, знання та вміння, розв'язує завдання високого рівня складності з незначними помилками
75 - 81		Студент опанував 80–90 % курсу згідно з програмою, оперує більшістю основних понять та може їх застосувати на практиці, здобув окремі компетентності, знання та вміння, розв'язує завдання середнього рівня складності
67 - 74		Студент опанував 60–70 % курсу згідно з програмою, оперує деякими основними поняттями та може їх застосувати на практиці, здобув окремі компетентності, знання та вміння, розв'язує завдання середнього рівня складності з незначними помилками
60 - 66		Студент опанував 60 % курсу згідно з програмою, оперує деякими основними поняттями та може їх застосувати на практиці, здобув окремі компетентності, знання та вміння, розв'язує завдання середнього рівня складності з допомогою викладача
1 – 59	Незараховано	Студент опанував 60 % курсу згідно з програмою, оперує деякими основними поняттями та може їх застосувати на практиці, здобув окремі компетентності, знання та вміння, може розв'язати завдання середнього рівня складності лише з допомогою викладача

VII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

Основна

1. Тоцька О. Л. Інформаційні технології в галузі (ОДБ, клієнт-банк) [Електронне видання]: конспект лекцій. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 124 с. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/19367>.

2. Тоцька О. Л. Інформаційні технології в галузі (ОДБ, клієнт-банк) [Електронне видання]: метод. вказівки до лабор. робіт. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021. 48 с. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/19524>.

3. Тоцька О. Л. Інформаційні системи і технології у фінансах: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Луцьк: Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2014. 340 с. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/17315>.

4. Завада О. П., Тоцька О. Л. Методологія формування інформаційно-аналітичної підтримки для розвитку цифрових компетентностей бакалаврів економічного профілю. *Освітня аналітика України*. 2021. № 2 (13). С. 56–69. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/19613>.

5. Тоцька О. Безпека державних підприємств: які комп'ютерні програми сфери економіки дозволені до використання? *Соціально-компетентне управління корпораціями в умовах поведінкової економіки*: матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 18 лют. 2021 р. / відп. ред. О. М. Павлова, К. В. Павлов, Л. В. Шостак, А. М. Лялюк. Луцьк, 2021. С. 226–228. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/19402>.

6. Аніловська Г. Я., Марушко Н. С., Стоколоса Т. М. Інформаційні системи і технології у фінансах: навч. посіб. Львів: Магнолія 2006, 2013. 312 с.

7. Одинець В. А., Свириденко В. Ю., Дубчак Л. В. Інформаційні системи та технології у фінансових установах: навч. посіб. Ірпінь: Ун-т ДФС України. 2016. 410 с. URL: http://ir.nusta.edu.ua/jspui/bitstream/doc/850/1/653_IR.pdf.

Додаткова

8. Про затвердження Інструкції про міжбанківський переказ коштів в Україні в національній валюті: Постанова НБУ від 16 серп. 2006 р. № 320 (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1035-06/page#Text>.

9. Про затвердження Концептуальної архітектури інформаційно-аналітичної системи Міністерства фінансів України: Наказ Міністерства фінансів України від 05 жовт. 2004 р. № 630. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0630201-04/conv#o693>.

10. Про затвердження Положення про систему електронної пошти Національного банку України: Постанова Правління НБУ від 17 квіт. 2018 р. № 42. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0042500-18#Text>.

11. Про затвердження Порядку обміну фінансово-економічними даними в інформаційно-телекомунікаційній системі «Фінанси»: Наказ Міністерства фінансів України від 16 лип. 2008 р. № 943. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0713-08#Text>.

12. Про регламент роботи СЕП: Лист НБУ від 27 берез. 2012 р. № 25-211/694. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0694500-12#Text>.

13. Information Technology, Data Communications and Electronic Banking. Third ed. Macmillan Publishers India Private Limited, 2017.

14. Handbook on Information Technology in Finance (International Handbooks on Information Systems). 2008-th ed. Springer, 2008. 833 p.

Інтернет-ресурси

15. АБС SCROOGE. *Компанія Lime Systems*: вебсайт. URL: <https://lime-systems.com/products/abs-scrooge/>.

16. Б2 – автоматизована банківська система. *Компанія CS*: вебсайт. URL: https://www.cs ltd.com.ua/products/core_banking.

17. *Компанія CS*: вебсайт. URL: https://www.cs ltd.com.ua/products/core_banking.

18. Сімейство ProFIX/Bank. *Компанія ProFIX*: вебсайт. URL: <https://profix.com.ua/ua/avtomatizatsiya-midl-i-bek-ofisa/semejstvo-profix-bank>.

19. Товариство SWIFT: вебсайт. URL: <https://www.swift.com/about-us/history>.